

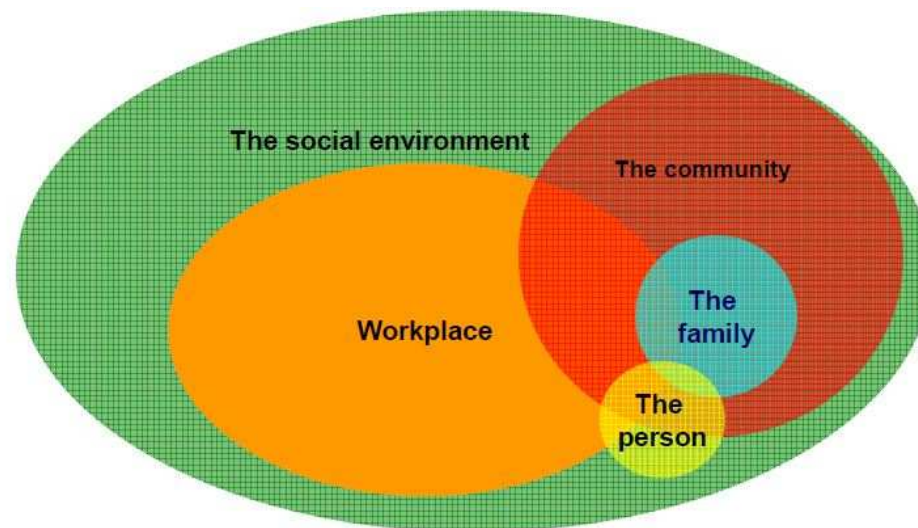

**REFERENTNI OKVIR ZA PREVENCIJU UPORABE ALKOHOLA I DROGA NA RADNOM
MJESTU POMPIDOU GRUPE VIJEĆA EUROPE**

Prim. dr. sc. Nada Turčić

- zloropotreba alkohola i droga raste u općoj populaciji pa predstavlja problem koji više nije moguće tolerirati, a niti potencijalnu diskriminaciju ovisnika
- predstavlja dio privatnog života, ali može značajno utjecati na sigurnost obavljanja rada
- čimbenici radnog mjesta mogu izazvati ili pogoršati ovisničko ponašanje radnika

Faktori radnog mjesta koji mogu povećati zloupotrebu alkohola i droga

- smjenski i noćni rad
- putovanje na posao i rad izvan mjesta stanovanja
- kulturne norme koje potiču ovisničko ponašanje
- dostupnost alkohola i droga na ili blizu radnog mjesta
- izloženost stresu na radu, nedovoljna kompetencija, preveliki radni zahtjevi, slaba kontrola, horizontalni i vertikalni mobbing, produženi rad, izgaranje na poslu, nesiguran radni ugovor, nezadovoljstvo

Prepoznavanje ranih znakova

POKAZATELJI UČINKOVITOSTI

promjene u učinkovitosti
izostanci
smanjena koncentracija
neadekvatna prosudba

POKAZATELJI PONAŠANJA

promjene vanjskog izgleda
fizički znaci
promjena raspoloženja
poremećaj pažnje
problemi u komunikaciji

Posljedice

- povećana incidencija ozljeda
- povećani troškovi liječenja
- lošiji rezultati rada
- ozljede pri radu (25% u 27 zemalja EU kao posljedica ovisnosti)
- veći apsentizam, prezentizam i fluktuacija radnika
- povećani troškovi za zamjenskog radnika
- niski stupanj motivacije
- smanjena učinkovitost
- smanjene kompeticije

Mjere - ILO

- ovisnost o alkoholu i drogama tretirati kao **zdravstveni problem**
- utvrditi utjecaj ovisnosti na rad
- definirati radne uvjete koji pridonose ovisničkom ponašanju
- svim radnicima omogućiti informiranje, edukaciju i liječenje
- osigurati zaštitu osobnih podataka
- osigurati poticajno radno okruženje za radnike koji su proveli postupak liječenja
- osigurati da radnici kojima treba liječenje ne budu diskriminirani
- kao mjeru izabrati uključivanje u **obavezni program liječenja** prije poduzimanja bilo kakvih disciplinskih mjera

Referentni okvir za prevenciju zlouporabe alkohola i droge
na radnom mjestu – Pompidou grupa Vijeća Europe

- Prihvaćen 15. svibnja 2012. godine na međunarodnoj konferenciji
**„Alkohol, droge i prevencija ovisnosti na radnom mjestu-pitanja i
izazovi za Vlade, poslodavce i zaposlenike”**
Strasbourg, 14.-15. svibnja 2012.

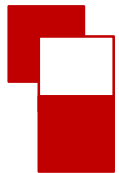

Konferencija je organizirana s ciljem definiranja temelja za izgradnju **koherentne politike prevencije** ovisnosti na radnim mjestima uz

- poštivanje sloboda pojedinaca
- zaštite prava poslodavaca
- osiguranja sigurnosti radnog procesa

kao i razmjene iskustava i prakse među članicama PG u području kreiranja politike i provedbe mjera na području prevencije zlouporabe sredstava ovisnosti na radnim mjestima.

- Deklaracija predstavlja referentni okvir prema kojem će zemlje članice u okviru nacionalnih programa definirati smjernice prevencije ovisnosti na radnom mjestu
- pri izradi smjernica zemlje članice poštivati će specifične nacionalne i kulturne razlike, integritet i ljudsko dostojanstvo zajamčeno međunarodnim dokumentima o zaštiti ljudskih prava, zaštite prava radnika i obveza poslodavaca
- ima za cilj i definirati ulogu pojedinih dionika : poslodavaca, radnika, i drugih te njihove obveze i odgovornosti

Preporuke

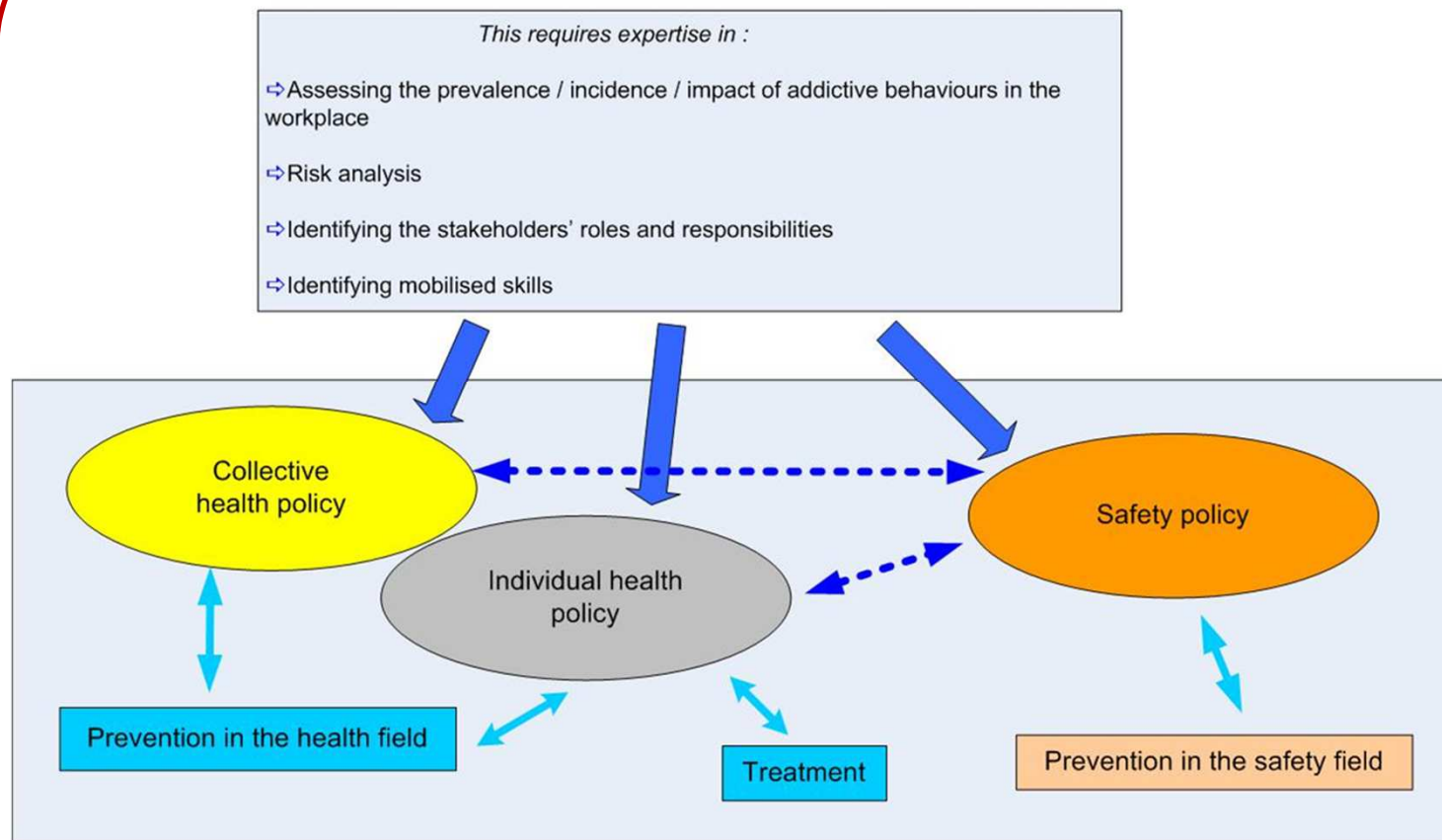
Poslodavci, inspektori zaštite na radu, kadrovsko osoblje, liječnici specijalisti medicine rada i svi ostali subjekti moraju voditi računa o mogućim rizicima koji u radnom procesu mogu nastati zbog rizičnog ponašanja radnika, a predstavljaju opasnost za sve zaposlene

- preventivne mjere
- izraditi sveobuhvatni okvir postupanja na radnom mjestu

Aim: To construct a Policy combining the health and safety approaches

This Policy must be appropriate, relevant and efficacious in the professional environment

The aim is to develop a comprehensive approach combining health and safety

Implementacija referentnog okvira

- provođenje Nacionalnog plana borbe protiv ovisnosti
- mjere u okviru aktivnosti javnog zdravstva
- odgovornost za prevenciju i skrb tijela socijalne zaštite
- prava i obveze poslodavaca i radnika (nacionalno zakonodavstvo, ugovor o radu, interni pravilnici tvrtke)
- osigurati pravo na zaštitu privatnosti
- osiguranje i snažno promicanje sigurnosti i zaštite zdravlja na radu

Rezultati provedbe

- očuvanje zdravlja radnika- rana prevencija, rano prepoznavanje (**testiranje kao preventivna mjera**), uključivanje u program liječenja, prevencija komplikacija i komorbiditeta, smanjeni troškovi liječenja, restitucija radne sposobnosti
- prevencija nesreća na radu, ozljeda na radu, štete na opremi i sredstvima rada
- jasno definiranje prava i obveza svih dionika
- mijenjanje pristupa od onog isključivo orijentiranog na sigurnost na radu na pristup koji rad tretira kao vrijednost u kojoj se isprepliću višestruke međusobne obveze i fundamentalne slobode

Planovi Pompidou Grupe

- Analizirati stanje u 35 zemalja članica i definirati kako je primjenom okvira postignuta dodana vrijednost u smislu prevencije te definiranje eventualnih poteškoća
- Priprema međunarodne konferencije 2014. godine gdje će se prezentirati rezultati
- Suradnja s ILO s ciljem da referentni okvir postane internacionalna preporuka
- Zajednički cilj- **RADNO MJESTO BEZ DROGA**

Hvala na pažnji

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu
Radoslava Cimermana 64a, Zagreb

www.hzzsr.hr

e-mail: hzzsr@hzzsr.hr